

Otázka jako dotazování

Tázat se znamená hledat odpověď, toužit po odpovědi. Hledáme to, co nemáme; toužíme po tom, čeho se nám nedostává. S jistou nepřesností lze říci, že právě odpověď je to, co nemáme a po čem toužíme. Bylo by chybou redukovat to, co hledáme a po čem dychtíme, na něco jsoucího, co jen momentálně není v naší moci resp. co tu není k naší dispozici, např. klíč, o kterém nevíme, kam jsme ho dali, nebo nějaký doklad, který jsme někam založili a už jsme zapomněli kam. Tázat se znamená hledat odpověď, kterou třeba neznáme nejen my, ale snad nikdo. Ve vědách je běžné hledat odpověď na zcela nové otázky, které zatím nebyly nikým řešeny, ba někdy i takové, které nikomu nenapadly, takže po nich opravdu ani nikdo nepátral. V takových případech se můžeme dokonce dotazovat zcela chybně na něco, o čem se časem prokáže, že to buď nikdy neexistovalo, nebo pokud ano, tak o tom není naprosto žádných dokladů. Někdy můžeme být sama otázka položena nesprávně, např. tak, že chce znát vlastnosti něčeho, co si někdo pouze vymyslel, ale co vůbec není skutečné (ve vědě to např. bylo zkoumání tzv. světového etéru, na jeho existenci se usuzovalo z povahy světla jakožto vlnění nějakého substrátu). To tedy znamená, že tázat se může představovat nejen hledání něčeho, co nemáme, ale třeba i hledání něčeho, co „mít“ z nějakých důvodů vůbec nemůžeme, a to třeba proto, že to „neexistuje“, že to byl nebo je pouhý dohad, pouhý výmysl, fantastika.

(Písek, 071027-1.)